

de nuværende finansielle Forhold kan forsvare at gøre. Jeg tror, det var ud fra disse forskellige Betragtninger, at man i sin Tid kom til de 3 pCt., som nu kunne siges at være Normalisatsen for Statskassens Udlaan, men at denne Sats er for lav efter de nuværende Forhold, forekommer det mig ikke, at der kan tvistes om. Vi tør ikke vente, naar Staten skal gøre et fast Statslaan, at faa en billigere Rente end omkring 3³/₄ pCt. I saa Tilfælde vil der ved en Udlaanssats som den, der findes i Husmandsloven og forskellige andre Love vedrørende Statens Udlaansvirksomhed, sikkert blive et Tab for Statskassen paa ³/₄ pCt., og dertil komme de Tab, som altid følge med at laane ud mod utilstrækkelig Sikkerhed. Naar Staten som her laaner ud paa 2den Prioritet, fremgaar det jo allerede deraf, at man maa være belavet paa Tab; der maa i Renten være en vis Margin for Tab. Jeg tror, man maa sige, at hvis Synspunktet skal være det, som jeg anser for det rette, at Statskassen ved disse Laan ikke skal lide noget Tab, bør Renten, som her foreslaaet, sættes til 4 pCt. 3³/₄ pCt. maa Staten altsaa beregne som den Rente, den selv skal yde, og ¹/₄ pCt. er sikkert det mindste, man kan have at løbe paa for at imødegaa Tab; lidt Omkostninger er der jo desuden altid ved Administrationen. Der er saa meget mere Grund til netop her at fastholde, at Statskassen skal være dækket, som der ikke ved denne Lov saaledes som ved Husmandsloven opstilles bestemte Krav til Laantagernes Uformuenhed eller Samfundsstilling, for at de kunne faa Gavn af Loven.

I § 6 foreslaas, at Parcellaanene kunne ydes, uden at samtlige de Betingelser, der kræves for, at Udstykningsforeningerne kunne faa Laan i Hovedejendommene, ere opfyldte. Den Hovedbetingelse, som her ikke behøver at være opfyldt, er denne, at Foreningen skal have den foreskrevne kontante Kapital; denne Betingelse anses ikke for nødvendig her. — Endvidere findes en Bestemmelse om, at det ikke forbrugte Beløb fra den forrige 5-aarige Periode kan anvendes i den nye 5-aarige Periode, for hvilken Loven skal gælde. — I § 3; sidste Stykke, er foreslaaet en Affattelse, som tillader den for Foreningen lempeligste Fremgangsmaade ved Afdrags Betaling, naar en bortsolgt Parcel udgaar af Stats-Laanefondens Pant. — Endelig skal jeg henlede Opmærksomheden paa en Bestemmelse i § 12, hvorved det er sikret, at de, som have foretaget Køb af Ejen-

domme til Udstykning, eller som have købt en Parcel, udskilt fra en saadan Hovedejendom, inden 31. Marts 1911, altsaa under Forudsætning af den gamle Lovs Laanetilkaar, særlig af 3 pCt. Renten, kunne faa de samme Laanetilkaar, selv om Laanet først effektueres, efter at den nye Lov er traadt i Kraft.

Jeg skal med disse Bemærkninger anbefale Forslaget i dets nuværende Skikkelse til det høje Tings Velvillie og bede om, at det maa blive behandlet saa hurtigt som muligt, idet det jo er nødvendigt, at Forslaget vedtages snart. I Øjeblikket er den tidligere Lov ude af Funktion, den udløb den 31. Marts 1911, og hvis ikke dette Lovforslag vedtages i indeværende Samling, vil altsaa hele denne Laanvirksomhed til Udstykning falde bort.

Piper: Jeg har ved andre Lejligheder udtalt mit Syn paa denne Sag. Jeg ser paa det ganske som den højtærede Minister, at det er et Gode for vort Samfund, at der kan skabes flere nye Hjem, flere mindre Landbrug, og den Maade, hvorpaa de tilvejebringes gennem denne Lov, er efter min Mening forsvarlig og ganske anderledes stemmende med mine Ønsker end f. Eks. de Betingelser, under hvilke man for Tiden tilvejebringer Lodder til Landarbejdere. — Jeg kan anerkende den Bestemmelse i det nye Lovforslag, hvorefter der nu vil være at svare 4 pCt. Rente, hvorved Statskassen ikke sætter til aarlig paa de Penge, som anbringes i disse Foretagender. — Det er jo rigtigt nok, hvad den højtærede Minister oplyste, at Loven ikke har været stærkt brugt i de 5 forløbne Aar. Det er sandsynligt, at Sagen vil arbejde sig op, og jeg finder, det er en god og sund Vej til at skabe mindre Landbrug i større Antal, naar man holder sig til at udstykke de større Ejendomme eller Dele af dem, som egne sig dertil; og naar det sker ved Udstykningsforeninger, er der en Garanti for, at det hele Foretagende startes paa en saadan Maade, at det betaler sig, thi ellers vilde det jo i første Række gaa ud over dem, som sætte Udstykningen i Værk.

Jeg kan med disse Ord paa det bedste anbefale Forslaget til hurtigt Fremme.

Kristensen: Naar Loven ikke er kommen til at virke stærkere, end Tilfældet har været, skyldes det efter min Mening det Forhold, som den højtærede Finansminister nævnte, at de, der skulle føre Loven ud i Livet, kun have Udsigt til Ar-